



## **Polyanthea Sacra**

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

**Spanner, Andreas**

**Augustae Vindelicorum, 1702**

§. 12. Peccator palliat mala specie boni. Ex Veteri.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Num. 6.

**Peccator docens peccare.**

*Beatus vir, qui non abiit &c.* Pf. 1. In processu malorum tria consideranda sunt. 1. deliberatio de peccato; & hoc in cognitione. 2. Consensus, & executio. 3. Introductio aliorum ad simile; & hoc est pessimum. S. Thom. Aqu. hic.

Homo occiditur in hominis voluptatem; & ut quis possit occidere, peritia est, usus est, ars est. Scelus non tantum geritur; sed & docetur. Quid potest inhumanius, quid acerbius, dici? S. Cyprianus Carth. ep. 2.

Num. 7.

**Peccator odit iuvare volentes.**

*Magna est velut mare contritio tua; quis medebitur tui?* Thr. 2. 13. Furentes fluctus, tempestate commotum mare, quis Neptunus audeat componere? accipiet pro mercede naufragium. Baeza t. 2. l. 7. c. 2. §. 2.

*Occurrerunt ei duo habentes demonia de monumentis exeuntes.* Matth. 8. 28. Summa miseria illius peccatoris, qui in eos exurgit, à quibus medela ei porrigebatur. A demonibus obsessi miseri homines, nudi, ab omnibus deserti, sine omni auxilio inter foetida sepulchrorum cadavera cubabant. Et quis illorum miseretur, dum omnes auxilij vias sibi praeludunt, in omnes transeuntes crudeles, & hostiliter saevientes. Quot etiamnum sunt tales demoniaci, homines peccatorum fetoribus incubantes, quasi aeternae jam morti deputati, qui feritate suâ eos persequuntur, à quibus medelam deberent sperare. Baeza ib.

Num. 8.

**Peccator delinquit admonitus.**

*Quare maledicit canis hic mortuus Domino meo regi? vadam, & amputabo caput ejus. Et ait rex - dimitte eum &c.* 2. Reg. 16. 9. 10. Non habet veniae locum, qui delinquit admonitus. Cassiodorus 4. var. 29. Semei graviter injurianti à Davide parcitur; non item dum 3. Reg. 2. 46. monitus non egredi ex urbe, egressus est. Naxera in Jos. c. 22. §. 21.

Num. 9.

**Peccator solatia querit.**

Resurrectionis dogma laedit vitæ improbitas, dilacerat immortalitatem animarum, & iudicium, & multa alia: inducit fatum, necessitatem, negationem providentiae. Anima enim multis malis immersa has sibi consolationes excogitare attentat; ut nè, cogitans esse iudicium, contristetur; & situm esse in nobis, facere malum, aut facere bonum, neget. S. Chrysof. hom. 7. in Acta.

Qui sibi conscij sunt turpissimarum actio- num, quibus graves poenas meriti sunt; odio iudicij tollunt Resurrectionem; & pro eo, quod cupiunt, varias cogitationes sibi fingunt. S. Greg. Naz. or. 3. de Resurr.

Nonnulli aeternitatem poenarum Inferni negant; ut suis perditis moribus hanc pollicerentur impunitatem. S. Aug. de Civ. l. 21. c. 18.

§. XII.

**Peccator palliat mala specie boni.****Ex Veteri.**

*Utr præcepit vobis Deus, ut non comederetis?* Gen. 3. 1. Curatoris ad speciem studia imitatur, cum osoris animum gerat. S. Basil. Seleuc. or. 3. humanitatem simulat, cum ad eadem accurrat; & commiserationis obtentu conatur servum cum Domino committere. Evæ, ad speciem, cupit divinitatem; sed querit imperium sibi. Naxera in Jos. 4. §. 24.

*Egrediamur foras.* Gen. 4. 8. in agrum. Quâ causâ? animi, & recreationis; & colloquij fraterni, gratiâ. Marchantius D. 7. Pent.

*Nosti Domine mi, quod parvulos habeam teneros &c.* Gen. 33. 13. Parvulorum causam videtur agere, & tardare gressus: non sui commodi studio, sed alienæ salutis desiderio. Sed patet, sibi consultuisse. Cur non ait? vides, quod claudicem. O quam nostros defectus legimus! & ignoramus, quam aliorum, etiam occultos, scimus. Parvulorum imbecillitatis colore sibi indulget, & specie charitatis laborem celeritatis refugit. Cajetan. claudicabat enim; & propterea moderandum censuit iter ad commodum proprium; & non solum ad commodum gregis, & filiorum. Naxera in Jos. 4. §. 24.

*Non possumus facere, quod petitis; nec dare sororem nostram homini incircumciso.* Gen. 34. 14. Corripit hypocrisis in domo Jacob Patriarchas; & ex his cum diligit, qui Levitarum propagando generi destinatur: nec uni necem intentat; sed urbis excidium molitur. Non hic jejunit hypocrisis; sed sacrificat, ut saeviat. Nihil in illo fidei rudimento apud Patriarchas sanctius circumcissione. Et eâ potissimum abuti audet hypocrisis in libidines suas. Mactentur adulteri; sed telò, non cultrò; Caini gladiò, non Abraham. Oliva fer. 4. D. 3. Quadr.

*Filij Ruben, & Gad, & dimidia tribus Manasse, armati præcedebant filios Israel.* Jos. 4. 12. Putares, exercitùs occupasse frontem, ut fratrum vitæ, & salutis, etiam proprio detrimentò consulerent. Moysen orant, ut uberrimam ante Jordanem regionem illis in hereditatem largiatur; utque votis annuat, promittunt Num. 32. 17. *nos ipsi armati, & accincti, pergemus ad prælium ante filios Israel; donec introducamus vos ad loca sua.* Naxera hic. §. 24.

Peper-

*percipit populus melioribus.* 1. Reg. 15. 15. Et cur? ut immolarentur Deo. Personata virtus est, quae sordidam obtegit avaritiam honesto velo Religionis. Velloso in Judith. 1. 12.

*Saul fecit eum (David) tribunum super mille viros.* 1. Reg. 18. 13. addit animos v. 17. *esto vir fortis; & praeliare bella Domini.* Honestum sanè pallium odij, quò v. 11. *putans, quòd configere possit David.* Sed quia propudium erat, premi a rege infontem militem; tribunatu donat, ut scelus tegat. Dicebat enim v. 17. *sit super eum manus Philistinorum.* Velloso in Judith. 2. 3.

*Congrega reliquam partem populi.* 2. Reg. 12. 28. Ita Joab, urbe Rabath obsessa, regem Davidem monet, civitatem obsideat; quò omnis illi victoriae gloria adscribatur. Quid ad speciem modestius? Joab de triumpho plausu nil sibi adscribi velle videtur; sed omnem in David victoriae gloriam transferri. Sed audi Carthusianum hic: hoc Joab denunciavit ex quadam versutia, adulatione, & ambitione: quia ambitiosus erat; & regi complacere desiderans, gratiam ejus captavit; ut in suo firmaretur officio. Naxera in Jos. 4. §. 24.

*Quis me constituat Judicem super terram?* 2. Reg. 15. 4. Studium, & animum subveniendi Reipublicae ostendebat: at verò inaudità quòdam regni cupiditate conflagrabat. Paoletti D. 17. Pent.

*Predicant jejunium.* 3. Reg. 21. 9. Hujus tenoris Jezabel expedit literas, cum Achab vineam Naboth obtinere non posset. Rupertus: quantum fuit in caelo spectaculum, dum tam crudelem cruorem sitiendo callidi simulatores praedicarent jejunium. Paoletti Dom. 17. Pent.

*Furavit, - quòd defenderet se.* Judith. 1. 12. Injuriam tegit honestò nomine defensionis. Velloso hic.

*Virum sanguinum, & dolosum, abominabitur Dominus.* Pl. 5. 7. S. Basilii M. truculentum dicit eum, qui, praetextu aequitatis, internam malitiam celat. apud Did. Nifs. fer. 2. D. Palm. §. 5.

### Ex Novo.

#### Pallium malitiae Judaeorum.

*Dicebant autem: non in die festo.* Matth. 26. 5. Statuerunt id, non ob festi religionem, sed populi metum. S. Hieron. non student devotioni, sed facinori. Theophylactus: non timebant Deum, sed plebem. Sylveira hic.

*Ut eum morti traderent.* Matth. 27. 1. Inquirebant testimonia, ut zelo justitiae puniretur, quem ipsi zelo invidiae sectabantur; & justitiae velamentò invidiam, & animi crudelitatem, palliare tentabat. Sim. Cas. 1. 13. hic.

*Non licet eos mittere in carbonam.* Matth. 27. 6. Notant S. Hieron. & Paschas. Sacerdotum hypocrisis: fidei religionis studio timent mittere illam pecuniam in commune oblationum ararium; & audacter summum omnium nefas devorabant, Filium Dei occidentes. Sylveira hic.

*Poliant. Sacr. Tom. II.*

*In sepulturam peregrinorum.* Matth. 27. 7. Hoc fecerunt, misericordiam simulantes; sed, secundum Hieronymum, eorum intentio fuit, Christum diffamare: quatenus ex occasione illius agri, & sepulturae, semper maneret memoria venditionis, atque turpissimae mortis Christi. Sed divinà ordinatione hoc factum est ad memoriam impiae venditionis, & justae ultionis Judae; ac innocentis traditionis, Passionisque Christi. Dion. Carthuf. hic.

*Ut non remaneret in cruce.* Joan. 19. 31. Pessima superstitio Judaeorum; qui opinabantur contaminari diem Sabbathum, si starent in patibulo corpora damnatorum: sed contaminationem mentis suae non videbant, qui Christum injustè damnaverant. Sed ipsi allegabant Praesidi reverentiam Sabbathi: corde tamen magnà malitià tenebantur; nè propter signa facta Christo moriente, in Sabbathi quiete tumultus in populo nasceretur; & ex viso in cruce corpore turba facilè mobilis moveretur: & praecavebant ad illud corpus reverentiam fieri propter signa terrentia. Sim. Cas. 1. 13. hic.

### Judae.

*Quid vultis mihi dare?* Matth. 26. 15. Cajetanus hic. Rationi consentaneum est, ut Judas se scandalizatum dixerit de Magistro suo: & quòd hactenus putaverit ipsum esse spiritualem virum; sed quòd nunc perdidit bonam famam de illo: quia videt illum in tanta sensualitate; quòd unguentò pretiosissimo muliebribus manibus usus est, non solum in capite, sed etiam in pedibus. Naturale siquidem est hominibus, sub aliquo colore palliare factum iniquitatis propriae; & praecipue talis; scilicet offerendo proditionem proprii Magistri. Sylveira hic. q. 8.

*Quare hoc unguentum non veniit trecentis denarijs, & datum est egenis?* Joan. 12. 5. Si unguentum effundatur, honoratur Magister; sed aliquid lucris Judas amittit, Theophylactus ad Marci 14. adversus mulierem indignabatur, propter avaritiam, & turpe lucrum. Naxera in Jos. 9. §. 24. Avarus misericordiae viscera in pauperes fingit; ovinà veste se contegit lupus: cordis rabiem ex lucris occasione amissa zelo exteriori charitatis vestivit. Unguentum, ô miser! trecentis aestimas denarijs; & Magistrum triginta tradis argenteis? Escobar t. 2. Perf. Chr. 1. 10. sect. 2. Nunquam virtus magis laceffitur, quam cum suis armis oppugnatur. Ut suam avaritiam sordidus Judas palliaret, causam pauperum praetexit. Non invenit, quòd melius illam religiosam pie mulieris actionem oppugnaret; quam alterius mentitae virtutis fucato colore. Did. Nifs. fer. 2. D. Palm. §. 5.

*Sed quia fur erat.* Joan. 12. 6. Rupertus: furtum inferebat honestò nomine; id est, egenorum palliavit curam. Sylveira hic. tom. 5. 1. 7. c.

### Herodis, & Caiphae.

*Ite, & interrogate diligenter de puero.* Matth. 2. 8. Glossa hic: Herodes devotionem

D d d

pro-

promittit, sed gladium acuit: malitiam depingens colore humilitatis, finxit se vultu, & verbis, adorare eum, quem invidiâ mente cogitabat occidere. Eccl. 19. 23. est, qui nequiter humiliat, se, & interiora ejus plena sunt dolô.

*Cum inveneritis, renuntiate mihi.* ib. Sacrificare cupit; sed infantem, non infanti. Unam advocat hypocrisim Herodes, ut Christum occidat; rarus reliquorum scelerum futurum irritum apparatus. Oliva fer. 4. Dom. 3. Quadr.

*Expedit nobis, ut unus moriatur homo pro populo.* Joan. 11. 50. Cajet. palliatur iudicium specie communis boni præponendi bono particulari; nullâ factâ mentione de justitia, deque innocentia. Nihil iniquius, nihil lethale magis Reipublicæ, aut communi bono, quod simulat; quàm sub prætextu, aut simulatione justitiæ, uti potestate ad affectus animi explendos: sicut Caiphas boni prætextu usus potestate ad Christum de medio tollendum, propter invidiæ propriæ facietatem. Escobar t. 2. Perf. Chr. l. 9. sect. 2. obs. 5.

#### Aliorum.

*Absit à te Domine: non erit tibi hoc.* Matth. 16. 22. S. Chrysost. hom. de negat. Petri: ut Jerusalem non ascenderet, orabat: quòd Judæorum minas non ferret. Miserationis larvâ ignaviam suam textit: benevolentiam simulavit esse; quod timor erat. Et ita benefactori suo tum præsentibus satisfecisse, & officij partes explevisse, putavit; cum suum metum celavit. Didacus Nissenus Pol. cæl. p. l. l. 8. c. 8.

*Quid facitis, quod non licet in Sabbatis?* Luc. 6. 3. Hi Pharisei sub fuce, & zelo observantiæ legis, suam tegunt malitiam, & invidiam. Stella hic.

*Rogo te Pater Abraham, ut mittas eum in domum patris mei.* Luc. 16. 27. Semel pro se, bis pro fratribus, supplicat. Putares, non tam gravi flammæ incendio, quàm zelo alienæ salutis aduri. Sed audi Cajetanum: non proveniunt ista preces ex bono affectu ad salutem fratrum. Quoniam damnati habent voluntatem firmatam ad malum; sed proveniunt ex affectu superbiæ. Videbat enim divites multos salvari; & propterea appetebat suos fratres evadere miseriam: ut vel sic in suis fratribus exalteretur. Naxera in Jos. 4. §. 24.

*Saule, Saule, quid me persequeris?* Act. 9. 4. Nõne alij quoque tunc Christum persequerentur? inquit Chrysostomus; cur ergo tota in Saulum congeritur injuria? quasi is unus, solusque, Christum perat? Respondet Chry-

sof. mediò zelo vehebatur, nondum satiatus cæde Stephani. q. d. quòd Christus suas, suorumque injurias, præcipuè in Saulum referebat, causa erat; quia ille zelo virtutis, ut videbatur, ad inferendum exitium virtuti, invehebatur; hoc verò est, quod Christum ægrè habebat. Did. Niss. fer. 2. D. Palm. §. 5.

Cum mala sit omnis malignitas; pessima tamen est hujusmodi mala species; quæ sub specie sanctitatis suæ exercet injurias: sæpe enim quando sævit in proximum ex vitio iracundiæ, vel venenò invidiæ; fingit sibi cogitatio, quòd faciat illud pro zelo justitiæ. Richardus à S. Viçt. in Pf. 25.

#### Peccatores scrupulosi in parvis, non verò magnis.

Vide tomo I. C. tit. 27. Conscientia. §. 4.

§. XIII.

#### Miscellanea.

*Veneruntque duo Angeli Sodomam vespere.* Gen. 19. 1. Ipsum tempus, vel hora, visitationis tristissimæ, peccatorum causæ congruit. Abraham meridie visitatus est. Rupertus l. 6. c. 6. in Gen.

*Non resurgent impij in iudicio.* Pf. 1. 5. Non dixit, non resurgent impij, sed iudicium non resurgent; verum in condemnationem: neque enim redargutionibus indigent, cum eorum impietas manifesta sit; sed supplicium solum expectant. Quemadmodum enim homicidas in flagranti crimine captos, non ut redarguantur, iudices in iudicium trahunt; sed ut sententiam legibus congruentem contra illos pronuntient; eodem modo etiam, qui impietati assuevere, statim post resurrectionem penam sustinent; non in iudicium adducti, sed ut iudicij sententiam accipiant. B. Theodoretus hic.

*Odisti omnes, qui operantur iniquitatem.* Pf. 5. 7. Non dixit, qui operati sunt: quia tantum in iudicio damnabuntur, qui usque ad finem vitæ suæ crimine se nefando commaculant. Cassiodorus hic.

Tu ò dilecte, quando in aliqua fueris calamitate, nè dicas: Deus mei oblitus est; sed quando fueris in peccatis, & omnia tibi feliciter succedunt. S. Chrysost. in Pf. 12.

Innumeros dies desunt homines familiarium obitus, pecuniarum damnus: quòd autem animam singulis diebus amittamus, nè cogitamus quidem. Idem hom. 8. in I. Corinth. 2.